

OPINIE SEPARATĂ

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 august 2023, s-a decis admiterea contestației depuse de Bostan Angela, reprezentată de avocatul Balan Petru, împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității a candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr.6 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Bostan Angela, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului.

În temeiul art.48 alin. (2) din Codul de procedură civilă, judecătorul care nu este de acord cu hotărârea majorității semnează hotărârea, dar este în drept să expună în scris opinie separată, care se înmânează președintelui ședinței și se anexează la dosar. Opinia separată nu se anunță și nu se citește în ședința de judecată.

Conducându-mă de prevederile normei menționate, formulez opinie separată, prin care manifest dezacordul cu soluția pronunțată de admitere a contestației, din următoarele considerente.

Conform art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Conform art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Conform art. 20 alin. (1) și alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție.

Conform art. 114 din Constituția Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești, acestea urmează să dispună de plenitudinea prerogativelor procesuale pentru soluționarea justă a cauzei, fără a exista limitări nejustificate în acțiunile ce urmează a fi întreprinse, astfel încât la realizarea scopului final hotărârea judecătorească să nu devină una iluzorie.

Totodată, art. 14 alin. (8) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022 prevede că, la examinarea cererii de contestare a deciziei Comisiei de evaluare, completul de judecată special din cadrul Curții Supreme de Justiție poate adopta una dintre următoarele

decizii: a) *respingerea cererii de contestare*.

Prin urmare, ținând cont de normele legale precitate și de faptul că obiect al prezentei acțiuni îl constituie decizia Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr.6 din 09 decembrie 2022 cu privire la nepromovarea evaluării de către candidata Bostan Angela, completul de judecată special urma să verifice existența unor circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidată.

Or, la examinarea prezentei cereri de contestare, completul de judecată special nu are dreptul să depășească limitele acesteia și împuternicirile oferite de legiuitor la examinarea cererii de contestare a deciziei Comisiei de evaluare, stabilite în mod imperativ la art. 14 alin. (8) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022.

Reiterez, că din decizia Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 12 din 06 ianuarie 2023, candidata la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, Bostan Angela, nu a promovat evaluarea în baza art. 8 alin. (1), alin. (2) lit. a) și c), alin. (4) lit. a) și b), alin. (5) lit. b), c), d) și e) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, pe motiv că nu corespunde criteriilor de integritate, întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidat a criteriilor de integritate etică și financiară.

Potrivit art. 8 alin. (1), alin. (2) lit. c), alin. (4) lit. a) și b), alin. (5) lit. b), c), d) și e) din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, în sensul prezentei legi, evaluarea integrității candidaților constă în verificarea integrității etice și a integrității financiare a acestora.

Se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.

Se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate financiară dacă: a) averea candidatului a fost declarată în modul stabilit de legislație; b) Comisia de evaluare constată că averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia de evaluare verifică: b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale; c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri; d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2); e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care candidatul, persoana specificată la art. 2 alin. (2)

sau persoana juridică în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi este parte contractantă.

Conform art. 2 alin. (2) din legea nominalizată, în contextul evaluării candidaților menționați la alin. (1) este verificată și averea persoanelor apropiate candidaților, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor menționate la art. 33 alin.(4) și (5) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Respectiv, conform art. 2 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016, persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Iar, conform art. 33 alin.(4) și (5) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

Dacă există aparența că bunurile persoanei supuse controlului au fost înscrise pe numele altor persoane, controlul se va extinde și asupra acestor bunuri și persoane. Dacă subiectul declarării a indicat venituri și bunuri obținute din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se va extinde și asupra donatorului și comodantului. Acestora li se pot cere clarificări privind originea veniturilor utilizate pentru achiziția și întreținerea respectivelor bunuri. Pentru clarificarea acestor aspecte, inspectorul de integritate poate solicita informații relevante de la orice persoană fizică sau juridică.

Conform art. 4 alin. (1) lit. b) și d) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în vigoare conform redacției la data adoptării, subiecții prevăzuți la art.3 alin.(1) declară: b) bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării, inclusiv în calitate de beneficiar efectiv, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință; d) activele financiare ale subiectului declarării, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare. Conturile bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care incorporează drepturi patrimoniale personale ale subiectului declarării, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de el sau de membrii familiei lui, concubinul/concubina lui, precum și alte active financiare, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie.

La fel, relevante speței se prezintă prevederile art. 4 din Legea privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere nr. 1264 din 19 iulie 2002 (în vigoare până la 01 august 2016), persoanele menționate la art. 3 declară: a) veniturile obținute împreună cu membrii familiei pe parcursul perioadei de declarare; b) bunurile mobile și imobile de toate tipurile, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de superficie ori aflate în posesia declarantului sau a membrilor familiei lui în baza contractelor de mandat, de comision, de administrare fiduciară, precum și a contractelor translative de posesie și de folosință (locațiune,arendă, leasing, comodat) la data depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate; c) bunurile realizate prin persoane interpuse sau transmise cu titlu oneros către ascendenți, descendenți, frați, surori și afinii de același grad, precum și cele transmise cu titlu gratuit către orice persoană; d) activele financiare, adică conturile bancare, fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale ale declarantului sau ale membrilor familiei lui, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de el sau de membrii familiei lui, precum și alte active financiare; e) cota-parte în capitalul social al societăților comerciale a declarantului și a membrilor familiei lui; f) datoriile sub formă de debite (inclusiv taxe neachitate), ipoteci, garanții emise în beneficiul unor terți, împrumuturi și credite.

Menționez că în decizia nr.6 din 09 decembrie 2022, Comisia de evaluare a indicat că Bostan Angela, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, nu corespunde criteriilor de integritate, ținând cont de următoarele circumstanțe:

- modul de dobândire al averii, apartamentul amplasat în mun.Chișinău și care este înscris pe mama reclamantei, dar ea având un drept de abitație în el;
- implicarea reclamantei în desfășurarea Adunării Generale a Judecătorilor din 20 septembrie 2019.

Analizând concluziile Comisiei de evaluare pe marginea acestor două circumstanțe raportate la criteriile de evaluare, relev că lui Bostan Angela, în cadrul etapei întrebărilor scrise, i-au fost solicitate informații și acte suplimentare pentru a fi prezentate Comisiei de evaluare.

Astfel, în cadrul primei runde de întrebări, Bostan Angela a răspuns la toate întrebările Comisiei în termenul solicitat și a prezentat informații și documente în acest sens la 05 august 2022.

La 14 septembrie 2022, Comisia a trimis a doua rundă de întrebări și subîntrebări, inclusiv solicitări de documente adiționale, pentru a elucida unele aspecte apărute în cadrul evaluării.

Candidata a răspuns la toate întrebările în termenul solicitat la 17 septembrie 2022, iar la 29 septembrie 2022 a trimis și unele informații adiționale.

La 12 octombrie 2022, Comisia a trimis a treia rundă de întrebări ce conținea întrebări subîntrebări și solicitări de documente adiționale pentru a elucida unele aspecte care au apărut în cadrul evaluării.

Candidata a răspuns la toate întrebările în termenul solicitat la 15 octombrie 2022, iar la 27 octombrie 2022 a trimis și unele informații adiționale.

La 28 octombrie 2022 candidatul a participat la audieri în ședința publică a Comisiei.

La 04 noiembrie 2022, după încheierea ședinței, Comisia de evaluare a trimis a patra rundă de întrebări și solicitări de documente suplimentare. Candidata a răspuns la toate întrebările în termenul solicitat la 05 noiembrie 2022.

Așadar, în speță, Comisia de evaluare a executat cu diligență și bună-credință toate obligațiile în sarcina sa, prevăzute de Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor. În particular, atunci când a constatat anumite neclarități, Comisia a oferit reclamantei posibilitatea de a le elucida, prin prezentarea datelor și informațiilor suplimentare (în sensul art.10 alin.(7) din Legea nr. 26/2022), oferind un termen suficient (fapt confirmat implicit de către reclamant prin prezentarea datelor și informațiilor suplimentare).

Rețin că pe parcursul procesului de evaluare sarcina probațiunii trece asupra candidatului. În faza inițială este în obligația Comisiei de a acumula date și informații, făcând uz de competențele sale legale și cu respectarea obligațiilor legale

Însă, odată cu apariția unor neclarități și în scopul elucidării acestora, Comisia oferă candidatului posibilitatea de a prezenta date și informații suplimentare. Prezentarea datelor și informațiilor suplimentare este un drept, nu o obligație, a candidatului, însă neexercitarea acestui drept (**prin refuz, fățiș sau tacit, ori prin prezentarea unor date incomplete sau neconcludente**) riscă să inducă Comisia la concluzia că există dubii serioase că candidatul nu întrunește criteriile de integritate.

Respectiv, este în interesul candidatului să preia sarcina probațiunii, iar acest transfer legislativ nu numai că nu încălca dar și protejează efectiv drepturile candidatului. Rațiunea trecerii sarcinii probațiunii către candidat a fost dezvoltată la nivel internațional.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) statuează că art. 6 din Convenție nu stabilește nicio regulă cu privire la admisibilitatea probelor sau la modul în care acestea ar trebui evaluate, care sunt, prin urmare, chestiuni care trebuie reglementate în primul rând de dreptul național și de instanțele naționale (cauza Garcia Ruiz v. Spania [GC], no. 30544/96, § 28, ECHR 1999-1).

De asemenea, CtEDO reiterează că nu este în sine arbitrar, în sensul părții „civile” a articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să fie transferată asupra reclamantului în cadrul procedurii de verificare după ce IQC a pus la dispoziție constatări preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei (a se vedea Gogitidze și alții împotriva Georgiei, nr. 36862/05, § 122, 12 mai 2015, în contextul procedurii de confiscare în rem și, mutatis mutandis, Grayson și Barnham împotriva Regatului Unit, nr. 19955/05 și 15085/06, §§ 37-49, 23 septembrie 2008, în contextul unei ordonanțe de confiscare în cauzele de trafic de droguri).

În consecință, Curtea constată că, având în vedere procesul de evaluare a bunurilor personale sau familiale acumulate în timpul duratei de viață profesionale a judecătorului, circumstanțele atenuante prevăzute în Legea privind verificarea,

nedeplinerea de către solicitant a documentelor justificative care să ateste imposibilitatea obiectivă de a demonstra caracterul legal al venitului partenerului său și propria ei omisiune de a dezvălui bunul la momentul relevant în care l-a dobândit, nu a existat nicio încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție în ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului securității juridice (cauza Xhoxhaj vs. Albania, No, 15227/19, §352, 353).

Rețin și faptul că decizia contestată de reclamanta Bostan Angela, inclusiv și evaluarea integrității acesteia, nu afectează statutul profesional al candidatei, or: obiectul mandatului Comisiei este expres stabilit de lege (art.3 alin.(1) din Legea nr. 26/2022), precum urmează: Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare - Comisie de evaluare) efectuează evaluarea integrității candidaților la funcția de membru în organele prevăzute la art.2 alin.(1) (inclusiv în Consiliul Superior al Magistraturii).

Respectiv, Comisia nu substituie și nu preia funcțiile vreunui organ public din Republica Moldova (inclusiv a organelor de urmărire penală) și nici nu și-a arogat competențe ale unei instanțe de judecată atunci când a stabilit dubii serioase cu privire la conformitatea reclamantului cu criteriu de integritate etică și financiară.

În speță, Comisia a respectat cu strictețe obiectul mandatului său, fiind explicită în dispozitivul Deciziei că ...candidata nu întrunește criteriile de integritate deoarece au fost constatate dubii serioase cu privire la conformitatea candidatei cu criteriile de integritate etică și financiară și, prin urmare, nu promovează evaluarea. Decizia este, deci, în strictă conformitate cu prevederile art.13 alin.(5) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

Întinderea (domeniul de aplicare) a mandatului Comisiei este, la fel, expres stabilit de lege, și anume verificarea integrității etice și a integrității financiare a candidaților (art.8 alin.(1) din Legea nr.26/2022), raportată la criteriile de integritate etică și financiară (art.8 alin.(2) și, respectiv, alin.(4) din Legea nr.26/2022).

Însăși art.13 alin.(5) din Legea nr. 26/2022 stabilește când (în ce situație) candidatul pică testul de integritate, precum urmează: se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată.

Astfel, legea impune un test riguros, cu două elemente:

- constatarea Comisiei privind existența dubiilor serioase privind corespunderea candidatului cu criteriile de integritate etică și financiară, și
- posibilitatea candidatului de a desființa aceste dubii.

La caz, Comisia a aplicat plinar acest construct juridic, oferind reclamantei posibilitatea de a înlătura orice dubiu, prin date și informații suplimentare. În fiecare dintre adresările sale către reclamantă (din 01 august 2022, 14 septembrie 2022, 12 octombrie 2022 și 04 noiembrie 2022) Comisia a făcut referire la temeiul legal și a oferit reclamantei posibilitatea prezentării actelor suplimentare.

Efectul juridic al deciziei Comisiei este expres și exhaustiv stabilit de lege (art. 13 alin.(6) din Legea nr. 26/2022), precum urmează: Decizia privind nepromovarea

evaluării constituie temei juridic pentru neadmiterea candidatului la alegeri sau concurs. Respectiv, niciun alt efect juridic, pretins de candidatul care nu a trecut testul de integritate, nu are suport legal.

În speță, nimic nu o împiedică pe reclamanta Bostan Angela să continue cariera profesională și exercitarea atribuțiilor funcției de judecător. Mai mult, candidatul poate refuza publicarea deciziei Comisiei, care îl vizează.

Așadar, evaluarea integrității reclamantei, în conformitate cu prevederile Legii privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022 și culminată cu decizia, nu a încălcat drepturile și interesele ei legale și nu a afectat statutul ei profesional.

Conform art. 13 alin. (1), (2), (5) și (6) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în urma desfășurării procedurii de evaluare, Comisia de evaluare emite o decizie motivată privind constatarea promovării sau nepromovării evaluării. Retragerea din concurs a unui candidat ulterior datei transmiterii către Comisia de evaluare a listelor cu candidați de către instituțiile responsabile de organizarea alegerilor sau, după caz, a concursului, indiferent de motivul invocat de candidat, se echivalează cu nepromovarea evaluării de către candidatul respectiv.

Decizia Comisiei de evaluare trebuie să cuprindă faptele relevante, motivele și concluzia comisiei cu privire la promovarea sau nepromovarea evaluării.

Se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art.8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată.

Decizia privind nepromovarea evaluării constituie temei juridic pentru neadmiterea candidatului la alegeri sau concurs. Decizia se expediază organelor competente potrivit legii pentru examinarea încălcărilor depistate, însă constatările din decizie nu au o valoare probantă pentru orice alte proceduri sau procese.

Prin urmare, soluția oferită de Comisie, prin decizia de nepromovare a evaluării, reprezintă o apreciere, după intima sa convingere, a faptului dacă există sau nu dubii serioase privind conformitatea candidatului cu criteriile de integritate financiară și etică. **Cu alte cuvinte, Comisia nu constată existența sau lipsa conformității candidatului cu criteriile de integritate, ci doar existența sau lipsa dubiilor serioase privind conformitatea.** Or, anumite circumstanțe factice ar putea fi suficiente pentru a constata că există dubii serioase privind conformitatea, dar în același timp - ar putea fi insuficiente pentru a constata lipsa de conformitate. Astfel, Comisia nu se erijează în postură de instanță de judecată sau alt organ similar, iar acțiunile ei nu sunt o verificare judiciară sau de alt gen menită să constate cu certitudine un anumit fapt (existența sau lipsa conformității cu criteriile de integritate).

Drept urmare, decizia nr. 6 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Bostan Angela, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii reprezintă o constatare a existenței unor dubii serioase cu privire la

conformitatea acestuia cu criteriile de integritate etică și financiară, pe care aceasta în cadrul audierii și nici în cadrul ședinței de judecată nu le-a înlăturat.

Completul de judecată special exercită controlul de legalitate a deciziei contestate și nu este în drept să execute controlul de oportunitate. **În particular, Curtea ar fi îndrituită să admită acțiunea reclamantei și să dispună reluarea evaluării doar în situația în care constată existența unor circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidat, situație care lipsește în speță.**

La caz, remarc faptul că întru respectarea dreptului la un proces echitabil, urmează să fie examinate argumentele invocate de reclamantă, or garanțiile implicite ale art. 6 § 1 includ obligația de a motiva hotărârile judecătorești (H. împotriva Belgiei, pct. 53). O decizie motivată permite părților să demonstreze că cauza lor a fost într-adevăr audiată. Deși art. 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument [Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct. 61; Garda Ruiz împotriva Spaniei (MC), pct. 26; Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.); Perez împotriva Franței (MC), pct. 81]. Or, întinderea obligației privind motivarea poate varia în funcție de natura deciziei (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 29; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct. 27) și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 29; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct. 27).

Astfel, trebuie examinate argumentele principale ale reclamantului (Buzescu împotriva României, pct. 67; Donadze împotriva Georgiei, pct. 35) și motivele care vizează respectarea drepturilor și libertăților garantate de Convenție sau Protocoalele sale, pe care instanțele naționale trebuie le examineze cu rigoare și atenție deosebită (Fabris împotriva Franței (MC), pct. 72 in fine; Wagner și J.M.W.L. împotriva Luxemburgului, pct. 96).

Respectiv, concluzionez că din argumentele reclamantei, formulate în contestație, nu se constată existența unor circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării sale în fața Comisiei și care ar justifica reluarea procedurii de evaluare a candidatei, nefiind înlăturate dubiile serioase formulate de Comisia de evaluare cu privire la respectarea de către Bostan Angela a criteriilor de integritate financiară stabilite de art. 8 din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în ceea ce privește - modul de dobândire al averii, apartamentul amplasat în mun.Chișinău și care este înscris pe mama reclamantei, dar ea având un drept de abitație în el (ce ține de implicarea reclamantei în desfășurarea Adunării Generale a Judecătorilor din 20 septembrie 2019 am rezerve mari dacă constatările Comisiei sunt destule pentru apariția unui dubiu serios).

Nu pot fi reținute obiecțiile reclamantei, precum că Comisia este lipsită de bună-credință și de legitimitate, nu a executat obligația de a o evalua pozitiv și că a exercitat discreția sa cu rea-credință și disproporționat, deoarece sunt neîntemeiate și lipsite de suport probator.

Conform art. 10 alin. (2), (7) și (9) din Legea nr. 26/2022, Comisia de evaluare și secretariatul acesteia au acces gratuit și în timp real la sisteme informaționale care conțin date necesare pentru realizarea mandatului său, și anume pentru evaluarea

integrității etice și a integrității financiare a candidaților, în condițiile legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea, cu excepția informației care cade sub incidența prevederilor [Legii nr.245/2008](#) cu privire la secretul de stat.

În procesul de evaluare a integrității candidaților, Comisia de evaluare are dreptul să solicite de la persoanele fizice și juridice de drept public sau privat, inclusiv de la instituțiile financiare, documentele și informația necesare pentru realizarea evaluării. Informațiile solicitate se prezintă Comisiei de evaluare gratuit, inclusiv în format electronic, în termen de cel mult 10 zile de la data solicitării.

În scopul elucidării unor neclarități depistate, Comisia de evaluare poate solicita, la orice etapă a procedurii de evaluare, date și informații suplimentare de la candidații evaluați.

Comisia de evaluare apreciază materialele acumulate după intima sa convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are o forță probantă prestabilită fără aprecierea lui de către Comisia de evaluare.

Din această normă rezultă regula cercetării nemijlocite a probelor, libertatea probei și aprecierea nemijlocită a probelor de către membrii Comisiei.

Astfel la caz, nu pot fi reținute argumentele reclamantei precum că la dosarul administrativ lipsesc, au fost ascunse, acte care au fost solicitate de la alte organe și pe care Comisia s-a bazat la emiterea actului administrativ, **deoarece instanței de judecată i-au fost prezentate toate actele pe care s-a bazat Comisia la luarea deciziei.** Comisia de evaluare a acționat conform Legii, a obținut informații din mai multe surse pentru a evalua integritatea financiară și etică a candidatului, deci comisia nu a ascuns nimic, iar acolo unde aceste surse au fost relevante și la care se face referire în decizie, ele sunt în dosar pentru a crea certitudine candidatului, cât și în eventualitatea controlului judiciar în cadrul instanței de judecată de unde a rezultat o concluzie sau alta a comisiei, iar celelalte acte care nu sunt relevante pentru speță nu trebuie de anexat la dosarul cu acte relevante.

Prin urmare, reclamanta a beneficiat de dreptul de a prezenta probe pentru a desființa dubiile Comisiei cu privire la conformitatea candidatei cu criteriile de integritate financiară, apărute în urma studierii materialelor ce privește candidatura lui Bostan Angela la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, atât în cadrul audierii la Comisia de evaluare, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată.

Respectiv, orice concluzie în acest sens, precum că procedura a fost fundamental viciată prin erori grave de procedură admise de Comisie, este vădit nefondată și nu poate fi acceptată ca temei pentru contestare.

Materialele dosarului confirmă cu certitudine că Comisia de evaluare a acționat independent, cu diligență și bună-credință, respectând întocmai procedura de evaluare, regulile privind sarcina probațiunii, obiectul și limitele legale ale mandatului său și în conformitate cu marja legală de discreție.

La fel, este neîntemeiată și nu poate fi reținută alegația reclamantei precum că Comisia era obligată să o evalueze pozitiv, or, Comisia nu este obligată să emită o decizie favorabilă de promovare a candidatului.

Astfel, după cum s-a menționat mai sus, cu referire la art.8 alin.(6) și art. 10 alin.(9) din Legea nr. 26/2022, Comisia are o anumită marjă de discreție, pe care a respectat-o corespunzător.

În realitate, în virtutea prevederilor art. 10 alin.(9) din Legea enunțată, Comisia apreciază materialele acumulate cu concursul candidatului și terțelor persoane după intima sa convingere. În aprecierea sa, Comisia de evaluare nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv. Or, dacă am admite alegația reclamantei precum că promovarea evaluării constituie un act administrativ individual obligatoriu, dar nu discreționar, atunci ar rezulta că Legea nr. 26/2022 s-ar aplica mecanic în sensul că toți candidații ar trebui în mod obligatoriu promovați. O astfel de concluzie este însă contrară scopului Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, așa cum el a fost definit chiar de art. 1 din Lege.

Reieșind din circumstanțele enunțate supra, consider că soluția oferită de Comisie, prin decizia nr. 6 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Bostan Angela, candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, reprezintă o apreciere, după intima sa convingere, a faptului dacă există sau nu dubii serioase privind conformitatea candidatei cu criteriile de integritate financiară și etică.

Astfel, unica consecință a emiterii deciziei Comisiei de evaluare este faptul că reclamanta nu este admisă la concursul de alegere a membrilor Consiliului Superior al magistraturii, iar - constatările din decizie nu au o valoare probantă pentru orice alte proceduri sau procese.

Ținând cont de cele reținute supra, relev că, în litigiu dedus judecății, nu se regăsesc temeiuri legale de a anula decizia Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 6 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Bostan Angela.

Or, actul administrativ supus controlului judiciar este emis conform prevederilor legii, nefiind constatată existența unor circumstanțe care puteau duce la promovarea evaluării de către candidată, astfel că cererea de contestare depusă de Bostan Angela, reprezentată de avocatul Petru Balan, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Prin urmare, reieșind din materialele cauzei și circumstanțele speței, rețin următoarea soluție: respingerea cererii de contestare depusă de Bostan Angela, reprezentată de avocatul Petru Balan, împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 6 din 09 decembrie 2022 cu privire la candidatura lui Bostan Angela și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatei.